

Tartu Linnavolikogu

15.03.2023 nr 1-5/02496

Vastus arupärimisele linnavalitsuse tegevuse kohta Ukraina abistamisel

Tartu Linnavolikogu liige Jaak Laineste esitas 9. veebruaril 2023. a arupärimise, milles palus selgitada, millised on Tartu Linnavalitsuse tasemel plaanitavad tegevused Ukraina abistamisel.

Arupärimise esitaja hinnangul on mitmeid näiteid, et keskendumine konkreetsele piirkonnale ja sihtgrupile lihtsustab abivajadustest arusaamist, korraldamist ja ka abi kogumist. Arupärimises küsitakse, mis on vajalik, et luua lähemad kontaktid ja sidemed kõige enam abi vajavatele piirkondadele, näiteks erakorralise sõpruslinna vormis? Samuti päritakse arupärimises, kas Tartu ei võiks kaaluda mõne rindelähedase linna, näiteks Ukraina samuti suuruselt teise linna Harkiviga koostöökontakti loomist ja arendamist?

Vastuseks esitatud arupärimisele selgitan esmalt, et Tartu linn on toetanud Ukrainat erineval moel aga eelkõige keskendume me oma tegevustes sõjapõgenike abistamisele Tartus kohapeal. Toetavate tegevuste nimekiri on olnud pikk ja kõike seda ei ole võimalik käesolevas arupärimises vastuses täpsemalt käsitleda. Esitan alljärgnevalt siiski ülevaate osadest olulisematest tegevustest.

Koostöös Sotsiaalkindlustusametiga avasime 2022. a märtsi alguses sõjapõgenike esmase vastuvõtukeskuse Raadimõisa hotellis. Keskuses said sõjapõgenikud Eesti isikukoodi, anti esmast terviseabi, hügieenitarbed ja juhised majutuse kohta. Samuti sai sealt teavet nii linna kui riigi pakutavate teenuste kohta - haridus, tööhõive jmt. Märtsi lõpust hakkas sõjapõgenike vastuvõtupunkti tegevust aadressil Riia 179a koordineerima Politsei- ja Piirivalveamet ning hiljem suve alguses võttis infopunkti töö üle Sotsiaalkindlustusamet.

Linnavalitsuse ja vabatahtlike koostöös tegutses endise kino Ekraan majas märtsist septembrini 2022. a info- ja humanitaaripunkt, kust sõjapõgenikud said peamiselt esemelist abi.

Novembris 2022. a alustas Tartus tööd Ukraina infokeskus, kus sõjapõgenike abistamise ja nõustamisega tegelevad linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna koordinaatorid. Koordinaatorite ülesannete hulka kuulub inimeste nõustamine telefoni teel ja kohapeal, sõjapõgenikke abistavate organisatsioonide ja algatuste info ja tegevuste vahendamine, eesti keele õppe koordineerimine, sõjapõgenike toetamine e-lahenduste kasutamisel, neile mõeldud teenuste ja toetuste kohta info jagamine, sh infotundide korraldamine nii sõjapõgenikele kui ka nendega tegelevatele spetsialistidele. Lisaks haldavad koordinaatorid sõjapõgenikega seotud sotsiaalmeediat ja veebisuhtlust, sh tegelevad ka võimaliku valeinformatsiooni tuvastamise ja ümberlükkamisega. Ukraina infokeskuses on plaanis hakata pakkuma Ukraina lastele ka psühholoogilist abi koostöös Ukraina spetsialistidega.

Tänaseks päevaks toimib süsteemne abi Ukraina sõjapõgenikele läbi Tartu linna poolt osutatavate avalike teenuste samadel alustel teiste kohalike elanikega. Lisaks toimuvad paljud tegevused ja abi andmine kodanikualgatuse korras. Tartu linna kodulehele on koondatud põhjalik info organisatsioonidest ja algatustest, mille kaudu saab Ukraina rahvale abi osutada.

Kõige eelneva kõrval on Tartu linna poolt ja toel saadetud Ukrainasse ka materiaalsed abi. Toome alljärgnevalt mõned näited.

Tartu Priitahtlike Pritsumeeste Selts annetas Päästeliidu kaudu Ukraina rahvale kaks maastikusuutlikku päästeautot. Tartu Linnavalitsus on Priitahtlike Pritsumeeste Seltsiga kokku leppinud, et linn toetab nende kahe päästeauto asemele asendusautode soetamist.

Koostöös GoBusiga annetas Tartu linn Lvivile 3 bussi reisijateveo korraldamiseks laste- ja sotsiaalabiasutustes. Annetuse suurus oli 29 800 eurot. Sama saadetisega saadeti Lvivi kohalikele kaitseüksustele vastupidavate akudega mobiiltelefone.

Tartu linn on toetanud Lvivi kui UNESCO kirjanduslinna kirjandusauhinna väljaandmist 20 000 euroga.

Koostöös Eesti teiste kohaliku omavalitsuse üksustega on Eesti Linnade ja Valdade Liidu kaudu kogutud raha Žõtomõri oblasti aitamiseks. Kogutud raha eest soetati vajalikke vahendeid (transpordivahendid, ravimid, toiduained jms). Tartu linna rahaline panus nimetatud abisse oli 15 000 eurot.

Ukraina võimalike sõprus- või partnerlinnade osas selgitan aga, et selline teemapüstitus ei ole esmakordne. Sama küsimust on siinsamas saalis lühidalt käsitletud ka aasta tagasi. Leppisime siis kokku, et võtame endale aega ja töötame selle küsimuse süvitsi läbi.

Käesoleval hetkel saan osundada, et kõige aktiivsemalt on võimalikud koostöösuhted edasi arenenud Lviviga. 8. märtsil toimus Tartu ja Lvivi linnapeade online-kohtumine, kus lepiti kokku kontaktide loomises Lvivi ja TÜ kliinikumi vahel eesmärgiga arendada sõjas haavatute ravi. Juba lähiajal peaks toimuma ka Lvivi meedikute õppevisiit Tartusse. Samal kohtumisel räägiti ka juba eelmisel aastal kõne all olnud Lvivi ja Tartu vahelisest võimalikust sõpruslinnade lepingust ning Lvivi linnapea tegi omalt poolt ettepaneku selline leping kindlasti sõlmida.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Klaas
linnapea